

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium
info@agri.ee

Teie 10.12.2025

nr 1.4-1/867,
REM/25-1377/-1K

Meie 14.01.2026

nr 1.1-11/5330-2

**Kohalike omavalitsuste toetuste
tulubaasi tõstmise
väljatöötamiskavatsus**

Austatud härra minister

Kooskõlastame kohalike omavalitsuste toetuste tulubaasi tõstmise väljatöötamiskavatsuse (edaspidi *VTK*) järgmiste märkustega.

1. *VTK* kohaselt kaalutakse kohaliku omavalitsuse üksuste (edaspidi *KOV*) tulubaasi tõsta põhihariduse andmise toetused, v.a õpetaja palk, huvitegevuse ja -hariduse toetus ja õpilaskodu toetus, suure hooldus- ja abivajadusega lapsele abi andmise toetus ja kohalike teede hoiu toetus.

Toetused puudutavad erinevate ministeeriumide valitsemisalasid (Haridus- ja Teadusministeerium, Sotsiaalministeerium ja Kliimaministeerium), kes on vastavates valdkondades poliitika kujundajad. *VTK*-st ei selgu, et kui toetuste andmise asemel viiakse rahastus üle *KOV*-de tulubaasi, siis kes ja kas üldse enam vastavates valdkondades tegevuste ja eelarve vahelist infot koondab, kontrollib, teenuseid koordineerib ja vastutab. Toetusfond ei ole eraldiseisev meede, vaid sinna on koondatud erinevate valitsemisalade toetused *KOV*-dele. *VTK*-s ei ole välja toodud mõjusid puudutatud ministeeriumidele (nt personal, poliitika kujunemine, eelarve, jne). Näiteks on *VTK* raames planeeritud viia toetusfondist ära *KOV*-dele üle antud teede rahastus. See rahastus tuleb konkreetselt Kliimaministeeriumi eelarvest, ent *VTK*-st ei nähtu, et Kliimaministeeriumi oleks toetuste tulubaasi ümber tõstmise välja töötamises osalenud (*VTK* neljas osa „Kaasatud osapooled“), välja arvatud, et talle tehti ettepanek otsida võimalusi täiendavaks rahastuseks. Kuidas hakkab edaspidi olema teede üleandmine *KOV*-dele ja kes sellist infot koondab ja kontrollib? Kuna antud summa on ajas muutuv, siis milline mehhanism selle rahastuse garanteerib? 2026. aasta summa on 304 000 eurot, 2025 aastal oli ainult 128 000 eurot. Raske ja sügava puudega lastele abi osutamise toetus on lisandunud 2017. aastal ja vaimne tervis 2025. aastal Sotsiaalministeeriumi eelarvest. Neid poliitikaid juhib ikka Sotsiaalministeerium, selgusetuks jääb, kuidas hakkab olema nende tegevuste edaspidine sisu? Toetusfondist vahendite ümber tõstmisega automaatselt kujunevasse tulubaasi ei kaasne kohustust ega võimalust vastavates valdkondades poliitikat läbi eelarve kujundamise suunata.

2. VTK „Tabel.1 Tulubaasi tõstetud summade muutus“ (lk 5) andmete kontrollimisel selgus, et antud muudatuse korral tekib riigile lisakulu 10,7 mln, kuid seletuskirjas on juttu, et muutus on kuluneutraalne.

3. VTK-s on välja toodud, et alates 2027. aastast viiakse sihtotstarbelised haridustoetused (v.a õpetajate palgatoetus) kohalike omavalitsuste tuludesse. Tulubaasi plaanitakse tõsta põhihariduse andmise toetus, kuid VTK arvestuste aluseks kasutatud failist tuleb välja, et ka gümnaasiumile on ette nähtud analoogsed toetused. Mis põhimõtetel/põhjustel jäävad osad samaliigilised toetused toetusfondi? Miks on valitud sellised arvutuslikud lähenemised? Kas VTK koostamisel olid gümnaasiumide toetused üldse teemana arutlusel?

4. Tasandusfondi luuakse ülemineku mehhanism, mille mõjul jaotatakse aastas umbes 52 mln eurot. Jääb selgusetuks, mida see sisaldab ja kuidas seda detailselt jaotatakse.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jürgen Ligi
rahandusminister

Marge Kaskpeit 5885 1423
Marge.Kaskpeit@fin.ee

Kairit Eha 5885 1375
Kairit.Eha@fin.ee